

#nerealista

Adam
Kováčik

ZHORÍME

MOTÝL

ZHORÍME

#nerealista

ZHORÍME

Adam Kováčik

VYDAVATELSTVO MOTÝL

Copyright © 2020 Adam Kováčik
Design © Zuzana Ondrovičová 2020
Cover photo © LightField Studios/Shutterstock
Slovak edition © Vydavateľstvo Motýľ 2020

ISBN: 978-80-8164-238-8

Prológ

Každý človek občas premýšľa, aké to musí byť za múrmi väzníc, z ktorých niet úniku. Aj ja som nad tým často dumaľ, až dokým si po mňa nakoniec neprišli. V dvadsiatich troch rokoch. Prvotný pocit je šok, v momente, keď ti oznámia koniec tvojho pokojného mladického života. Asi najvýstižnejšie prirovnanie by bol poriadny kopanec do trojuholníka.

„Súd rozhodol... obžalovanému udeľuje trest odňatia slobody...“ V tomto momente človek už nevníma. V ušiach sa mi rozdunelo, hrdlo mi stiahlo na veľkosť slamky v letnom sviežom drinku. Od tej chvíle všetky moje letá, najbližších osem rokov, budú spočívať v pohľade na meniacu sa oblohu, keď obyčajní ľudia premýšľajú nad možnosťami neprajného počasia, no pre mňa budú možnosti vždy rovnaké. Izolácia medzi ľuďmi, ktorí tiež v živote niečo pokašľali. Alebo nepokašľali a vedome konali bez jediného rozporu so svedomím, po ktorom v nich dnes už pomaly neostalo takmer stopy.

Prvé týždne sú najhoršie. Zvyk je síce železná košeľa, no človek je, prirodzene, zvyknutý na všetko, len nie na to, čo ho vo väzení čaká. Skľučujúca depresia, pocit obsedantnosti nemožného vykročenia z priestorov, do ktorých si sa dostal nedobrovoľne. Počas tých ôsmich nekonečných rokov sa moja osobnosť zmenila na nepoznanie. Niežeby zo mňa chladné múry väznice vytvorili agresívnu potetovanú

hlavohruď, to nie. Myslím si, že takáto premena sa stane len tým najslabším jedincom. Skôr som pomaly a nevedomky splynul s izoláciou. Skutočne som svoje vnútro odstrihol takmer od všetkého živého.

Na našej cele nás bolo dokopy osem. Teplá voda dvakrát za týždeň, kto pracoval v prachu, tak každý deň. Zaujímavé, že každý jeden z nás mal pridelené svoje vlastné súkromné umývadlo. Trochu zbytočné alebo skôr zvláštnym spôsobom úchylné. Možnosť rôznorodej práce bola vždy veľkým plusom. Človek vo väzení robí kadejaké veci, aby sa zabavil. Niektorí začnú maľovať, iní cvičia, ďalší čítajú. Ja som inklinoval práve k literatúre. Popravde, mali sme veľmi peknú knižnicu. V túžobnom pocite normálnosti som si pri *Volaní divočiny* od Jacka Londona nostalgicky zaspomínal na študentské časy. Tiež som sa naučil šiť topánky, balil som sklo, v hrnčiarskej dielni dokonca občas pocítil akúsi napodobeninu plnohodnotnosti človeka, samozrejme, len nakrátko. Predsa len, aj pseudoumenie z nás robí niečo viac ako zvieratá.

A dnes je ten deň. Opúšťam pseudokamarátov, pseudonadriadených a celú túto osemročnú čiernu dieru svojho života. A mám strach.

1. kapitola

Na základnej škole so mnou nikdy neboli problémy. Viem to nielen z pozostatkov spomienok svojej pamäti, no tiež z diplomov za reprezentáciu v rôznych školských aj mimoškolských aktivitách. Napríklad na jednom z nich sa vždy schuti zasmejem. Diplom za vzorné dodržiavanie poriadku na chodbách školy. Ako decku mi každé podobné ocenenie s nezmyselným uznaním pripadalo ako zadostučinenie, no dnes mi všetky tie hlúposti, ako nás v ranom veku prinútili tlačiť sa hlava-nehlava za uznaním „kompetentných“, javia ako úbohosť.

Prvé tri ročníky sa mi ani jeden z mojich spolužiakov nezdal dosť adekvátny partner na moje skutočné mimoškolské aktivity. Každého z nich zaujímali motorky, autá, stavebnice, futbal a podobné veci, pre mňa celkom cudzie záležitosti.

Jedna zo záľub bola obzvlášť nechutná. Vtedy mi, samozrejme, taká vôbec nepripadala. Už ako osemročný som sa vždy tešil na prieskumné akcie rozvodných kanálov, konkrétne na celkom severnej strane mesta, a bol to veľmi dobrý spôsob trávenia popoludní. Práve v nich som sa totiž dozvedel, že potkany vedia plávať. Dokonca jedného malého sa mi podarilo uloviť do odrezanej plastovej fľaše so stiahnuteľnou sieťkou na výlov akváriových rybiek, upevnenou šnúrou na ťažký kameň, ktorý pri manipulácii hlodavca spadol a následne ho uväznil. Choval som to roztomilé stvorenie v bielej nepriesvitnej bandaske, uloženej

v jednom z kanálov, ktorý ešte nestačili zapečatiť kovovou zámkou. Bol ukrytý v lesíku, notoricky známom ako *Rezík*. Išlo v podstate o skratku blízkeho rezerváru.

Nakoniec však zapečatili aj túto moju poslednú prieskumnú stanicu, spolu so štvornohým kamarátom v bandaske na konci druhej zákruty.

Na druhom stupni moje sociálne aktivity narástli. Prestal som sa venovať podobným nechutným záľubám, samozrejme, preto, lebo mi do zorného poľa po prvý raz vošli vyvíjajúce sa dievčenské telá mojich spolužiakov. Pamätám si, že s jednou nemenovanou slečnou z vedľajšej triedy sme sa počas tretej hodiny, uvoľnením na záchod, stretávali pod schodmi v suteréne. Prišlo aj na prvé dotyk, počas ktorých mi v tej dobe rozkrok zabrnal už len pri jemnom pohladení jej zadku. Nič iné nebolo potrebné.

Dnes je oná slečna jednou z posledných úspešných punkových speváčok na Slovensku. Vyspali sme sa spolu v deviatom ročníku.

To leto pred strednou bolo aj vďaka nej jedno z najlepších v mojom živote. Práve vtedy som sa totiž odtrhol z reťaze konvencií slušného človeka.

Keď už je reč o strednej, práve v prvom ročníku ma pohltila záľuba v hromadení peňazí za nie celkom slušné praktiky. Pašované cigarety išli na dračku, keďže na internát priemerný študák nedostával sumu, z ktorej si bez rozmyslu mohol zadovážiť cigarety a ešte sa slušne sem-tam najesť.

V očiach profesorov je vždy výhodnejšie pôsobiť poradene a zbytočne nevyskakovať, čoho som sa aj snažil držať, a to nielen počas študentských časov, ale aj v neskoršom živote. No naše činy nás aj tak nakoniec dovedú na cestu zodpovednosti, ktorá sama určí, do akej miery sa jej človek dokáže vyhnúť.

Na úvod tiež musím spomenúť, ako veľa pre mňa vždy znamenalo vyhovieť rodičom. Neviem, či to bolo spôsobené prílišnou láskou z ich strany, ktorá v dôsledku vyčítania mojej mladej mysle eskalovala vždy len nedostatočným pocitom ich uspokojenia. V podstate to chápem. Je naozaj ťažké priznať, že vaše dieťa nikdy nebude tak celkom prirodzene prežívajúci zmýšľajúci jedinec bez extrémnych ambícií. S takými vecami sa rodičia ťažko vyrovnávajú, teda vždy aspoň jeden z nich určite.

Najväčším problémom ľudského pokolenia je spaľujúca nedostatočnosť. Chtíť. Vždy chceme viac, aj keď máme dostatok. Samozrejme, že aj oni, alebo skôr mama, keď mám byť presný, zo mňa chcela nástojčivo vychovať priemerne úspešný dielec našej podarenej spoločnosti, no mne priemernosť nikdy nestačila. Mám na mysli skôr v úspešnosti akejsi zaužívanej, akurátnej miery úspechu obyčajného človeka. Nestačila mi práca, vzdelanie, pokusy získať ideálny genetický materiál na založenie rodiny. Skôr moje neukojené vedomie smerovalo k tomu skvelému, neopísateľne uspokojivému pocitu nemožnosti uchopiť nebezpečné situácie optimálnou kontrolou. Chtivosť akéhosi nevyspytateľného napredovania. Nelegálnosť. Neprirodzenosť.

Mama tieto veci nikdy nechápala a možno ani nemohla. Pochádzala z obyčajnej, priemernej rodiny v časoch socializmu, ktorého zaužívaným a fungujúcim mottom bola istota a nepotrebné vybočenie z pokojne žijúceho stáda. Nerozumiem tomu a ani nemôžem. Nežil som v tej dobe. V našom vzťahu preto vždy rezonovalo akési škripajúce sklamanie, keď som náhodou zlyhal v jednom zo svojich pokusov vybočenia, a to zakaždým priamo na nebezpečný chodník.

To sa však nedá povedať o mojom otcovi. Ten, aj keď ma hocikedy „prísne“ zbil, pohrozil mi, či tváril sa

sklamany, nakoniec s úsmevom prišiel do mojej izby a spoločne sme vtipkovali o mojej hlúposti a očividných chybách nevyzretej, detsky chamtivej náture, na ktorej dosahy ma napriek všetkému aj tak dobre pripravil. Mám na mysli také veci, ako kradnutie nelegálne páleného alkoholu zo zásob môjho starého otca a predávania v mojej škole s vymyslenou, ale veľmi dôveryhodnou etiketou. Tá etiketa možno nebola až taký problém, skôr fakt, že som mal vtedy iba štrnásť rokov.

Otec ma vždy bral ako seberovného, nikdy mi nedal pocítiť, že som ešte stále len nevyzreté dieťa, skôr ma svojím talentom reči zakaždým nebadane dovedol k vlastnému priznaniu si nedostatku skúseností, spojených s nedostatočným vekom. Aj keď mi s vážnosťou v tvári dohováral, nikdy moje vyčíňanie nepripisoval detskej hlúposti. Rozumel mi a akceptoval ma napriek tomu, že dobre vedel, aké sú moje pubertálne hlúposti nebezpečné a ohrozujúce budúcnosť, ktorou sa budem uberať. Nechával mi však priestor poučiť sa z vlastných chýb, a až keď moje vnútro dozrelo na úroveň, ktorá dokázala pochopiť jeho toleranciu, uvedomil som si otcovu jedinečnosť.

**Chápať nie je dar.
Chápať je výsada.**

Otec pracoval ako riaditeľ Kultúrneho strediska mesta Banská Bystrica. Náplň jeho práce spočívala najmä v pre-rozdeľovaní možných hmotných rezerv a dotácií medzi adekvátne nápadité kultúrne projekty, ktoré mali potenciál uvidieť svetlo sveta, aj keď, samozrejme, v omnoho obmedzenejšom stvárnení, než tvorcovia pôvodne zamýšľali. Práve v tom jeho práca vyžadovala nevšedné

znalosti ľudských schopností obmedzovania reality a tiež dávku neagresívnej trpezlivosti, ako umlčať či aspoň ohraničiť vášne záujemcov do rozumnej miery. Množstvo jeho projektov však nakoniec prežilo papierovú časť a stalo sa vytúženou realitou. Otec bol na to hrdý, aj keď o tom nikdy nerozprával.

My s mamou sme tiež vnútorne vždy oslavovali otcove úspechy. Teda skôr mama, keďže nie vždy sa s otcovými praktikami mojej výchovy dokázala stotožniť, a to spôsobovalo množstvo zbytočných hádok. Aj tak ho však z celého srdca milovala. Viem to, pretože ich náklonnosť ovplyvňovala aj mňa. Vždy po hádke nasledovalo nastolenie rodinného pokoja, a to v podobe perfektného večera v obľúbenej reštaurácii, grilovania na našej chate či len v podobe praobyčajného objednania pizze k nám domov a pozerania jednej z nových hororových novinek.

Milovali sme horory. Spomínam si, ako sa naše spoločné pozeranie vždy skončilo vtipnými komentármi môjho otca, ktoré nás vždy pobavili, no mamu vytáčali do nepríčetnosti, keďže ona vždy pozorne sledovala vývoj príbehu a následné vyvrcholenie, a to so zatajeným dychom. Pre nás s otcom bolo pointou stráviť spoločné chvíle s neustálym smiechom.

„No, Bože, tak zobral do školy nožík a čo teraz?“ otec rozpažil ruky a s miernym úsmevom hľadel na mamu, ktorá karhajúc krútila hlavou. Sedel som so sklonenou hlavou v kúte a ona sa na mňa s hnevom pozerala. Poznám ten mamin výraz. Akoby sa silou-mocou snažila vyzeráť čo najsmutnejšie a hlboko sklamane, no zároveň nahnevane.

Nuž, na dvanáste narodeniny mi ocko podaroval švajčiarsky vreckový nožík. Hneď ďalšie ráno mi svedomie nedalo nezobrať ho do triedy ukázať chalanom. Následne

skončil zabodnutý v drevenej tabuli, čo mi urobilo obrovskú radosť, keďže ma jeden zo spolužiakov vysmievačne nabádal a provokoval, vraj sa mi nepodarí zabodnúť hrot hodením z trojmetrovej vzdialenosti do onej tabule. Škoda, že práve v tej chvíli do triedy vošla moja triedna učiteľka Móresová.

„Aha a keby trafil spolužiaka? Alebo niekoho porezal? Čo by si potom hovoril?“ mama sa okamžite osočila na otca snažiaceho sa celú záležitosť zahodiť do autu. Viem, asi by sa to nemalo robiť, no poznám ho, nad takýmito banalitami sa nemieni zamýšľať.

„A prečo by triafal niekoho? Čo je náš syn postihnutý? Či nesvojprávny, či čo? Veď Móresová mi trikrát za sebou volala, bol som akurát na rokovaní. Najprv som si myslel, že si školu zapálil, nie že si mal so sebou príborový nožik,“ otočil sa vzápätí smerom ku mne a žmurkol na mňa, pričom ja som sa len pučil na stoličke, snažiac sa zakamuflovať svoj smiech.

„Vravím ti, Roman, tento tvoj tolerantný prístup voči Renému nedopadne dobre. Keď niečo naozaj vyvedie, neberiem si to na starosť,“ pohrozila nám prstom a na päte sa otočila, pričom otec ihneď prevrátil očami. Možno vtedy mala moja mamka pravdu.

Vlastne, moja mama sa málokedy mýlila. Dokonca by som povedal, že nikdy.

„Kedysi ľudia odmietali niešť zodpovednosť za to, čo neurobili. Dnes sa odmietajú zodpovedať aj za to, čo urobili niekoľkokrát.“

Doľava či doprava?

Každý z dozorcov mal pri mojom odchode úsmev na tvári. Vľúdny, pokojný, v ktorom ste cítili emóciu. Skutočný pohľad na slobodného človeka. Keď sa však nadobro ztvorili dvere vrátnice, pochytila ma úzkosť. Svet sa odrazu zdal taký obrovský. Všetko okolo mňa nabralo neprirodzene veľké rozmery. Akoby som bol myška chúliaca sa v rohu pred kocúrom. Mal ma tu čakať môj najlepší kamarát, s ktorým sme prežili takmer celý život. Marcel. Zlá rodina plná alkoholu, násilia a on zlatá ruža medzi trňmi. Vždy bol ten zodpovedný, múdry, neovplyvniteľný jedinec mimo stáda. A dnes? No, k tomu sa ešte dostaneme.

Približne po dvadsiatich minútach sa konečne uráčil ukázať a to na svojom nablýskanom mercedese. V čiernych slnečných okuliaroch vystrčil hlavu z okienka a potmehúdsy sa usmial.

„Čo, René, žiješ?“

Samozrejme, že som sa okamžite usmial a moju dezorientáciu v širokom svete pohltila jeho nepriestrelná sebaistota. Svojou charizmou vždy dokázal ľudí upokojiť a zároveň znervózniť.

„Dobrý pocit byť na slobode?“

Pri slove „sloboda“ mi mierne poskočilo srdce, a to vôbec nie v pozitívnom zmysle slova. Aj keď sme boli z väznice nejakú chvíľu preč, tá olovnatá pachuť v ústach vo mne naďalej pretrvávala. Niečo ako napätie uložené v hrudi. Nevieam to presne opísať, ale určite to nebolo nič, čo sa podobá príjemnému pocitu.

Pomaly som prikývol a hľadel na rýchlo sa pohybujúce auto. Všetko naokolo vo mne vyvolávalo pocit neprirodzenosti. Osem rokov som kráčal po vlastných nohách

a odrazu znovu sedím v najoblúbenejšom výdobytku ľudskej civilizácie.

Ale dosť tejto agónie, musím sa dať čo najskôr do poriadku. Som tu. Medzi ľuďmi v obyčajne-neobyčajnom svete, kde už záleží na každom mojom prerieknutí, zapozieraní či hlasnom premýšľaní.

„Jasné, už... cítim sa fajn,“ odvetil som naoko presvedčivým tónom a ďalej hľadel von oknom.

Marcel sa na mňa otočil a taktiež prikývol, no stále s miernym úškrnom.

„Chceš sa ísť najesť? Kým pôjdeme do Bystrice?“

Zabudol som spomenúť, že obaja pochádzame z krásnej Banskej Bystrice a ani jeden z nás sa z nej nikdy poriadne nevzdialil. Teda, až na mňa, ale to sa nepočíta.

Naozaj sa teším domov, no vo chvíli, ako spomenul požíveň, sa mi do úst nahrnuli sliny a celým telom prešli zimomriavky. Plnohodnotnú stravu totiž na jedálnom lístku justičných zariadení nenájdete. Môj pohľad okamžite smeroval na Marcela a dych oťažel.

„Chcem ísť žrať, nie jesť!“ skríkol som s úsmevom a dokonárán otvorenými očami. Marcel ihneď chápavo prikývol.

„A čo môj, čo by si si d..“

„Bryndzové halušky, domáce, a k tomu hrst slaniny.“

Neviete si predstaviť, ako mi chýbala teplá strava, ktorá nebola varená v päťdesiatlitrových hrncoch. Na obedy či večere bolo najvýhodnejšie chodievať medzi poslednými, ale každé moje jedlo bolo prinajlepšom vlašné a nie príliš chutné. Dalo sa ním zasýtiť, ale žiadne ukojenie chutí to určite neprinieslo, to mi verte.

„Tak sa zastavíme v jednej kolibke tu neďaleko. A ozaj...“

V rýchlosti buchol o dvierka úložného priestoru pod palubovkou a vytiahol ťapku s alkoholom.

„Tu máš, na tvoj príchod.“

Zobral som do rúk plochú, kožou obalenú kovovú fľašku a po odkývnutom poďakovaní bez rozmyslu odkrútil pískajúci uzáver. Hneď ako mi do nosa vošla jej ostrá, korenistá vôňa, príjemne ma striaslo. Škótska whisky. Nič neprekoná vôňu vyúdených dubových sudov, naplnených prísne dodržiavanou receptúrou. Uštedril som si hneď dva po sebe idúce nenásytné hlty.

„Ách, kurva! To čo je? Singel malt?“ opýtal som sa s úsmevom a Marcel hrdo prikývol.

„Jasné, čo si myslíš, že by som ťa nadával sedemurovou sračkou z Tesca?“

Mykol som plecami, akoby som už po tom všetkom neveril v akýkoľvek prejav ľudskej decentnosti. Ďapku som si následne vložil do vnútorného vrecka koženej bundy, ktorá mi po všetkých tých rokoch, popravde, bola už trochu malá. V base človek nemá miesto, kde by mohol nakúpiť oblečenie. Väzňov sa len ťažko dalo od seba odlíšiť, keďže každý z nás nosil rovnaké väzenské šaty v podobe oranžovej kombinézy s tmavomodrou rifľovou bundou.

Ľudský faktor

Netrvalo dlho a Marcel zaparkoval pred spomínanou drevenou kolibou, z ktorej sa ozývala ľudová hudba. Drevené stavby ma v tejto chvíli veľmi zaujímali a fascinovali, keďže pred mojím zatknutím ešte neboli vôbec v móde, no dnes si zrubové domy stavajú tí najbohatší obyvatelia. Trend je jednoducho trend. V mojich mladých rokoch *drevodomý* predstavovali nižšiu strednú triedu, teda pre vyššiu spoločnosť boli len chajdami ľudí, ktorí si betónové príbytky nemohli dovoliť.

Táto koliba bola naozaj nádherná. Lesklé lakované drevo svietilo v jarnom ostrom slnku.

„Sme tu.“

Obaja sme vykročili a mňa odrazu prepadol už dávno zabudnutý pocit nervozity z nového prostredia, na ktorý si už pomaly ani nespomínam. V momente, keď sme spoločne prekročili prah drevených dverí do krásne zdobenej reštaurácie, ma omámila spleť úžasných vôní jedla zo všetkých kútov slovenskej kultúry. Poviem vám, ten pocit, keď sa na mňa usmialo jedno z krásnych dievčat, oblečené v kroji, bol neopísateľne vzrušujúci. Myslím si, že som aj pootvoril ústa.

„Starý, nieže ti vybehne vták z nohavíc,“ zašepkal Marcel a ja som ho laktom drgol do ramena. Vtom jedno z nich roztomilo pricipitalo k nám a mne sa takmer rozklepali kolená.

„Dobrý deň, budete len vy dvaja?“

Neviem, či to Marcel urobil náročky, no odvrátil pohľad a nechal ma napospas tejto krásnej bytosti.

„Ehm, áno, len ja a, hej, len my dvaja,“ odvetil som neisto a mierne mi pritom preskočil hlas. Slečne to očividne zalichotilo, a tak svoj úsmev ešte viac prehĺbila, pričom nás zaviedla k jednému z menších stolov. Pocit položiť lakte na drevený stôl, prekrytý červeno-bielym štvorcovým obrusom, bol neskutočne príjemný. Žiadne kovové vřzgajúce skladačky.

„Dáte si niečo na pitie?“

Marcel si vypýtal len espresso a ja som ihneď vedel, čo potrebujem.

„Máte čapované pivo?“

Slečna zdvihla obočie a mne došlo, že to bola trochu hlúpa otázka.

„Áno, Svijany, jedenástku, nepasterizovaný máz.“

Vôbec som nevedel, o čom rozpráva, no tváril som sa múdro.

„Aha, jasné, to si dám a môžem poprosiť bryndzové halušky?“

„Aj pre mňa tie halušky, ďakujem.“

Slečna prikývla počas rýchleho čarbania objednávky do trhacieho bloku s vyobrazeným Jánošíkom. Potom pozbierala jedálne lístky zo stola a klopkajúc v čiernych kapcoch odcupotala preč.

„Chlape, toto mi tak chýbalo. Ako môžu byť ženy na Slovensku také krásne?“

Tentoraz mykol plecami Marcel, pravdepodobne preto, že on ženy berie vďaka svojej práci už trochu iným spôsobom.

„Tak hovor, aké boli posledné dni v base?“

Nikdy nebol príliš citlivý človek, a to sa mi na ňom páčilo – jeho priame vystupovanie, nech už išlo o čokoľvek. V tejto chvíli ma však jeho priamočiarosť mierne zaskočila. Predsa len, nebola to téma, o ktorej sa mi práve chcelo rozprávať.

„Hm, no, vieš,“ na chvíľu som len tak hľadel do neznáma, a aj keď som naozaj rád, že už neobývam steny inštitúcie, ktorá má za úlohu potlačovať ľudskú dôstojnosť, na chvíľu mi prišlo ľúto.

„Asi ako každý deň, tam sa nikdy nič nemení,“ odvetil som vzápätí, aj keď to nebola tak celkom pravda.

„Ale čo ty? Ako sa darí?“

Chcel som to rýchlo zahovoriť. Bolo pre mňa oveľa príjemnejšie počúvať o svete, v ktorom som nefungoval osem rokov, ako o tom, v ktorom sa osem rokov dialo to isté.

„Tak ženy prichádzajú a odchádzajú, zákazníci tiež. Podnik prosperuje, nemám problém.“

Povedali by ste, že rozpráva o ženách, ktoré prichádzajú a odchádzajú z jeho osobného života, čo by bolo prirodzené, no v skutočnosti ide o čosi celkom iné. Marcelova odpoveď sa totiž týkala len a len biznisu. Je prevádzkarom kurvinca. Verejného domu, nevestinca, alebo ako sa to u vás volá. A práve jeho biznis má byť mojím zaradením do spoločnosti. Marcel mi už v base navrhol, či v jeho podniku nechcem pracovať ako ochrankár. Samozrejme, že som ihneď súhlasil. Nie je to tak celkom džob, po ktorom človek vo svojom živote túži, no budme k sebe úprimní; kto by zamestnal človeka s takým výpisom registra trestov, aký mám ja? Nie, ďakujem, týmto si ušetrím mnoho sklamaní a ďalšieho sebaponížovania.

„Čo presne odo mňa očakávaš?“

Marcel sa priklonil a na chvíľu odvrátil pohľad.

„Hlavne potrebujem niekoho, komu môžem veriť. Určite vieš, že táto práca nie je tak celkom v súlade so zákonmi našej podarenej krajiny.“

Znovu sa ozvalo klopanie kapcov a pred mojou tvárou pristál krígel s dokonale načapovaným pivným mottom. Do úst mi chtivosť po studenom chmelovom nápoji nahrnula sliny a bez ďalšieho čakania na prípitok, v ktorom by sa Marcel určite snažil nejako pozdvihnúť ľudskú existenciu, som jediným dúškom vypil trištvrte pohára.

„Ách, toto padlo.“

O penu na ústach sa postaral môj krátky rukáv po stuchline zapáchajúceho svetra.

Však nečudo, nebol zo skrine vytiahnutý osem rokov.

„Tvojou hlavnou úlohou bude usmerňovať zákazníkov. Predsa len, alkohol a testosterón, ktorý v našom podniku preráza aj cez steny, dokáže z chlapov robiť zvieratá.“

Nebolo nutné ozrejmovať mi, aké dokážu byť muži opice, preto stačilo prikývnuť a hneď nato som nenásytne

dopil aj zvyšok piva, pričom jeho slová akosi tlmene unikali pomedzi slasť zo studeného nápoja, ktorý mi v base chýbal zo všetkého najviac.

„Fajn, chápem.“

Marcel nemal jediný dôvod pýtať sa ma, či zvládnem pár ožratých zákazníkov. Jednak preto, že som medzi ukážkovými sodomitmi žil taký dlhý čas, a tiež preto, lebo naše spoločné dospievanie nikdy nebolo prechádzkou ružovou záhradou. Problémy v škole, osobnom živote a rozpravy o existenčných otázkach, ktoré nikdy nikam nevedli, nás naučili predierať sa svojimi cestami násilným a nedôverčivým spôsobom.

Aj keď som si vždy myslel, že basa nadobro zničí tú časť ľudskej stránky, na ktorú som si tak dával pozor, udial sa pravý opak. Roky boli ťažké, ľahšie, až nakoniec prišiel akýsi neuchopiteľný pokoj. A teraz tu sedím, pijem pivo a konečne sú moje ďalšie cesty zase otvorené.

„Niečo nikdy nezmižne. Iba zoslabne a pri každej pripomienke ťa oslabí.“

Som späť, no všetci sú ďalej

Jedlo bolo výborné. Hltal som jednu lyžicu za druhou a aj keď Marcela očividne môj nenažraný apetít znervózňoval, nepovedal ani slovo. Dokonca mi objednal ďalšie pivo, ktoré som do seba vylial rovnako ako to predošlé. Neskutočná slasť. V base je naozaj ťažké zvyknúť si na absenciu všetkých týchto maličkostí, ktoré zo života robia potešenie.

„Dojedol si?“ opýtal sa napokon, keď som sa konečne oprel a sťažka som vydýchol.